

**INFORMACJA
O WYNIKACH KONTROLI LEGALNOŚCI
I RZETELNOŚCI DZIAŁANIA
PRZEDSIĘBIORCÓW ŚWIADCZĄCYCH
USŁUGI W ZAKRESIE PROWADZENIA
SAL ZABAW**

Warszawa, 2016 r.

I. WSTĘP

Inspekcja Handlowa przeprowadziła zgodnie z Planem Kontroli Inspekcji Handlowej w I kwartale 2016 roku kontrolę legalności i rzetelności działania przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie prowadzenia sal zabaw. Sale zabaw to publicznie dostępne, zlokalizowane najczęściej w centrach handlowych lub rekreacyjnych miejsca, gdzie dzieci mogą korzystać z przeznaczonych dla nich urządzeń i przez cały czas pozostają pod opieką osób dorosłych, przy czym szczegółowe prawa i obowiązki stron umowy określają, co do zasady, regulaminy.

Głównym celem kontroli było przeprowadzenie oceny legalności, rzetelności oraz bezpieczeństwa świadczenia usług przez przedsiębiorców prowadzących działalności gospodarczą w zakresie prowadzenia sal zabaw.

Ogółem skontrolowano 84 przedsiębiorców, a różnego rodzaju nieprawidłowości stwierdzono u 43 z nich (51,2 proc. skontrolowanych).

II. SZCZEGÓŁOWE USTALENIA KONTROLI

W toku kontroli sprawdzano:

1. Legalność prowadzonej działalności

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, to jest art. 36 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1142 z późn. zm.) oraz art. 14 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 584 z późn. zm.) podmioty prowadzące działalność gospodarczą powinny być zarejestrowane – w zależności od ich formy organizacyjnej – odpowiednio w Krajowym Rejestrze Sądowym albo Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Wszyscy kontrolowani przedsiębiorcy prowadzili działalność w oparciu o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego albo Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Czterech przedsiębiorców prowadziło działalność niezgodną z określoną w ewidencji. W związku ze stwierdzonym wykroczeniem na jednego z nich został nałożony mandat karny w wysokości 100 zł z na podstawie art. 60¹ § 2 Kw, wobec dwóch zastosowano pouczenie na podstawie art. 41 Kw, a przeciwko jednemu skierowano wniosek o ukaranie do sądu.

2. Prawdliwość uwidaczniania cen oferowanych usług w sporządzonych cennikach oraz prawidłowość naliczania i pobierania opłat za wykonane usługi

W toku kontroli sprawdzano, czy są spełnione wszystkie wymagania § 10 oraz § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen

towarów i usług (Dz. U. z 2015 r., poz. 2121), tj. czy w miejscu widocznym i dostępnym dla klientów uwidoczniono cennik świadczonych usług oraz czy zawiera on pełne i istotne dla klientów pozycje, jak np.: wyszczególnienie ceny usługi w określonej jednostce czasu, np. za godzinę.

Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

Ponadto w 71 placówkach inspektorzy na podstawie wystawionych faktur i rachunków dokonali oceny zgodności stosowania cen z obowiązującym cennikiem, uwidocznionym konsumentom. Nieprawidłowości stwierdzono w jednej placówce, w której na jednej ze skontrolowanych faktur zaewidencjonowano kwotę niezgodną z obowiązującą ceną.

Ponadto w przypadku 5 dokumentów wystawionych w dwóch innych placówkach nie było możliwości zweryfikowania zgodności, gdyż w:

- trzech fakturach wystawionych dla grup zorganizowanych pobrane należności zostały uzgodnione indywidualnie, w związku z czym nie zafakturowano kwot w zależności od ilości uczestników, jak to wynikało z cennika;
- dwóch fakturach wystawionych dla klientów indywidualnych przedsiębiorca zgodnie z cennikiem stosował naliczanie minutowe, a dokumenty sprzedaży nie wskazywały czasu pobytu.

Dodatkowo inspektorzy ustalili, że przedsiębiorcy ci nie posiadali kas fiskalnych.

Stwierdzone nieprawidłowości dały podstawę do skierowania informacji do właściwych miejscowo urzędów skarbowych.

3. Ewidencję i terminowość zleconych usług

Pomimo, że przepisy prawa nie nakładają na przedsiębiorcę obowiązku prowadzenia ewidencji usług, w toku kontroli inspektorzy ustalili, że 26 z kontrolowanych przedsiębiorców (30,9 proc. skontrolowanych) rejestrowało przyjęte do realizacji usługi.

Ustalono, że niemal wszyscy kontrolowani przedsiębiorcy, tj. 80 (co stanowi 95,2 proc. skontrolowanych) w ramach swojej działalności prowadziło dodatkowe usługi jak np. organizacja w sali zabaw przyjęć urodzinowych. Spośród nich 29 (36,3 proc.) prowadziło ewidencję przyjętych do realizacji dodatkowych usług, a 31 (38,8 proc.) zawierało pisemne umowy z klientami. Zarówno w prowadzonych w różnej formie ewidencjach, jak i pisemnych umowach znajdowały się istotne informacje dotyczące zleconych do realizacji usług, tj. rodzaj wynajętej sali, datę i godzinę organizowanej imprezy, liczbę uczestników, imię i wiek jubilata, wybrany pakiet z oferty urodzinowej, tzw. atrakcje, zamówione produkty spożywcze, nazwisko oraz numer kontaktowy do osoby zamawiającej usługę.

4. Bezpieczeństwo świadczonych usług.

- a) Na podstawie badań organoleptycznych sprawdzano czy urządzenia udostępniane w sali zabaw i wykorzystywane do świadczenia usługi nie stwarzają zagrożenia. W szczególności sprawdzano, czy urządzenia nie mają ostrych krawędzi, czy konstrukcje sprzętów są stabilne, wszystkie rury szczelnie zabezpieczone otuliną piankową i mocno spięte opaskami plastikowymi tak, aby niebezpiecznie się nie przemieszczały, czy urządzenia nie posiadają widocznych śladów uszkodzeń mechanicznych, czy sprzęt do wspinania jest odpowiednio zabezpieczony, czy siatki zabezpieczające są dobrze naprężone, itp. Analizy

te prowadzono w celu oceny, czy korzystanie zgodnie z przeznaczeniem z urządzeń nie wiąże się z ryzykiem dla użytkowników.

W toku kontroli inspektorzy stwierdzili, że w 23 skontrolowanych placówkach (27,3 proc. skontrolowanych) urządzenia i zabawki udostępnione dzieciom w sali zabaw mogą stwarzać różnego rodzaju zagrożenia. Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należały:

- nieosłonięte śruby przy łączeniach w miejscach łatwo dostępnych dla dzieci,
- rurki stalowe, ostre krawędzie nieosłonięte miękkim materiałem amortyzującym
- uszkodzenia, ubytki, przetarcia materiału ochronnego,
- opaski zaciskowe z ostrymi zakończeniami,
- siatki zabezpieczające nieodpowiednio naciągnięte lub słabo przymocowane,
- niezasłepione kontakty elektryczne oraz luźno wiszące nieosłonięte kable elektryczne.

Przedsiębiorcy już w toku działań kontrolnych podjęli dobrowolne działania naprawcze i usunęli stwierdzone uszkodzenia, zabezpieczyli elementy mogące stwarzać zagrożenie lub usunęli z sal zabaw urządzenia mogące stwarzać zagrożenie.

Jednak w jednej placówce, w której stwierdzono szereg nieprawidłowości, przedsiębiorca po zapoznaniu się z ustaleniami przekazał informację o częściowym podjęciu działań naprawczych. Z uwagi na niewyeliminowanie przez kontrolowanego wszystkich zagrożeń bezpieczeństwa świadczonych usług na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o Inspekcji Handlowej¹ wydano decyzję zarządzającą niezwłoczne usunięcia nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa świadczonych usług. W placówce tej inspektorzy zauważyli m.in.:

- brak skutecznego zabezpieczenia przed samowolnym opuszczeniem sali zabaw przez dziecko,
- brak dodatkowego oznakowania informującego o grupie wiekowej lub wzroście użytkowników, pojemności konstrukcji, regułach zabawy i znaków alarmowych,
- brak nawierzchni amortyzującej pod zjeżdżalnią tubową i tunelem linowym, co w związku z możliwością wejścia na wysokość ponad 2 m, stwarzało ryzyko upadku z dużej wysokości na nieodpowiednią nawierzchnię,
- uszkodzone elementy zabawek,
- wystające małe gwoździe,
- poluzowane kotwienie urządzeń do podłoża (zaśleпки można było zdjąć bez użycia narzędzi), brak kotwienia niektórych urządzeń,
- w kratownicy tunelu linowego otwory stwarzające zagrożenia zakleszczenia głowy, co w skrajnych wypadkach mogłoby skutkować uduszeniem użytkownika,
- bardzo dużo uszkodzonych piłek w suchym basenie,
- uszkodzone mocowanie osłony przy basenie (na końcu ślizgu),
- pod mostem linowym przetarcie siatki zabezpieczającej,
- znaczne przetarcia ramy trampoliny w miejscu mocowania sprężyn,
- źle zamocowane osłony trampoliny,
- brak mocowania siatki przy trampolinie, na trampolinę można było wejść od tyłu z sąsiedniego podestu,

¹ ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.)

- miejscowo przy trampolinie, znajdowały się otwory, w których mógł zakleszczyć się palec użytkownika,
 - ostre krawędzie przy płaskownikach mocujących zjeżdżalnię tubową oraz przy przezroczystych bulajach (możliwość skaleczenia).
- b) Wskazać należy, że posiadanie atestów bezpieczeństwa sprzętu nie jest obligatoryjne, tym niemniej, ustalono, że 72 przedsiębiorców (85,7 proc. skontrolowanych) posiadało na urządzeniach udostępnionych dzieciom do zabawy atesty, opinie, certyfikaty lub zostały one wykonane z atestowanych materiałów i elementów.
- c) W większości skontrolowanych placówek konstrukcje i urządzenia znajdujące się w salach zabaw udostępniane użytkownikom podczas wykonywania usług były odpowiednio konserwowane i serwisowane. W 40 placówkach (47,6 proc. skontrolowanych) serwis i konserwację urządzeń zlecano specjalistycznym podmiotom zewnętrznym.
- d) W toku kontroli stwierdzono, że wszyscy skontrolowani przedsiębiorcy opracowali i udostępniili klientom korzystającym z usług regulaminy korzystania z sali zabaw. Przy czym tylko w 20 placówkach wymagano podpisania takiego regulaminu przez opiekuna dziecka lub oświadczenia o zapoznaniu się z jego treścią. W wielu przypadkach inspektorzy mieli zastrzeżenia co do treści samych regulaminów. I tak:
- 46 regulaminów nie zawierało ograniczenia co do liczby dzieci bawiących się w danej chwili na sali zabaw,
 - w 21 regulaminach nie określono jednoznacznie czy opłata uiszczana jest za korzystanie z sali zabaw i zabawek czy też za opiekę nad dzieckiem,
 - w 12 regulaminach nie określono wieku dzieci mogących bawić się na sali.
- Ponadto inspektorzy ustalili, że w placówkach dopuszczających, zgodnie z obowiązującym regulaminem, możliwość pozostawienia dziecka w sali zabaw:
- w 9 regulaminach brak było określenia osoby odpowiedzialnej w takiej sytuacji za dziecko,
 - zgodnie z 33 regulaminami opiekę nad dzieckiem sprawował pracownik sali zabaw,
 - 39 regulaminów dawało opiekunom możliwość pozostawienia dziecka „na własną odpowiedzialność”.

Większość przedsiębiorców w toku kontroli podjęło dobrowolne działania i uzupełniło regulaminy o brakujące treści, części postawiono żądania porządkowo-organizacyjne celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, a w jednym przypadku w związku z licznymi nieprawidłowościami, na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 ustawy o Inspekcji Handlowej wydano decyzję zarządzającą niezwłoczne usunięcia nieprawidłowości.

- e) Ustalono, że we wszystkich skontrolowanych salach zabaw zostały zapewnione warunki do udzielania pomocy osobom potrzebującym, w tym pomocy przedlekarskiej w nagłych wypadkach.

5. Dodatkowo w toku kontroli ustalono, że:

- a) 77 przedsiębiorców (91,6 proc. skontrolowanych) zawarło dobrowolne ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej,
- b) stan sanitarno-porządkowy jednego skontrolowanego obiektu budził zastrzeżenia, a informację o stwierdzonych nieprawidłowościach przekazano do właściwej miejscowo stacji sanitarno-epidemiologicznej Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

III. PODSUMOWANIE

W toku przeprowadzonej kontroli różnego rodzaju nieprawidłowości ujawniono u 51,2 proc. skontrolowanych kontrolowanych przedsiębiorców. W porównaniu do poprzedniej kontroli przeprowadzonej w I kwartale roku 2015 odnotowano wzrost nieprawidłowości stwierdzonych u kontrolowanych przedsiębiorców o 10,4 pkt procentowych.

Podsumowując wyniki kontroli można stwierdzić, że podobnie jak w latach ubiegłych stan elementów wyposażenia kontrolowanych sal zabaw budził najczęściej zastrzeżeń inspektorów Inspekcji Handlowej. Jako przyczynę powstania większości stwierdzonych uchybień, zagrażających bezpieczeństwu użytkowników, zdaniem inspektorów, należy wskazać brak należytej staranności ze strony personelu w bieżącym utrzymaniu właściwego stanu techniczno – porządkowego. Stwierdzony stan faktyczny pozwala na sformułowanie wniosku, iż kontrolowani przedsiębiorcy w dużej mierze nie zdawali sobie sprawy z istnienia zagrożeń, które należałoby zaliczyć do łatwo zauważalnych, wynikających z braku odpowiednich zabezpieczeń. Z drugiej strony należy również podkreślić brak precyzyjnych przepisów określających wymagania w zakresie bezpieczeństwa dla tego rodzaju sprzętu i urządzeń udostępnianych dzieciom podczas zabawy.

Poza jednym przypadkiem ujawnione w toku kontroli nieprawidłowości zostały niezwłocznie i w stosunkowo prosty sposób usunięte, a kontrolowani przedsiębiorcy, u których ujawniono nieprawidłowości wykazali daleko idące zaangażowanie i natychmiast wyeliminowali stwierdzone uchybienia.

W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli podjęto m. in. następujące działania:

- wydano 10 żądań w celu usunięcia stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości,
- skierowano do 3 przedsiębiorców wystąpienia pokontrolne w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości,
- wobec 2 osób zastosowano pouczenia na podstawie art. 41 Kodeksu wykroczeń
- wydano 1 decyzję na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 ustawy o Inspekcji Handlowej zarządzającą niezwłoczne usunięcia nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa świadczonych usług,
- ukarano 1 przedsiębiorcę mandatem karnym na kwotę 100 zł,

Ustalenia kontroli, jak również fakt, że sukcesywnie zwiększa się ilości przedsiębiorców prowadzących sale zabaw dla dzieci, stanowiąc będą przesłankę powinny skłonić Inspekcję Handlową do bieżącego monitorowania i prowadzenia w przyszłości kontroli przedsiębiorców prowadzących tego typu działalność.

Opracowano:

Informacja o wynikach kontroli legalności i rzetelności działania przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie prowadzenia sal zabaw

w Departamencie Inspekcji Handlowej
UOKiK